

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 d., 6 luni 3 d. 50 cr., 3 luni 1 d. 75 cr.
Pentru monarohle pe an 8 d., 6 luni 4 d., 3 luni 2 d.
Pentru străinătate pe an 12 d., 6 luni 6 d., 3 luni 3 d.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
„Intrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47”
Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Alegerile municipale.

Am ȃis mai de multe ori, și n'ăvem cuvinte spre a accentua din destul nestatornicia lucrurilor în statul nostru. Această nestatornicie se manifestează în călcarea legilor sancționate, călcarea de multe ori făcută cu violență chiar. Și acestea călcări a legilor sânt atât de dese, încât ele sânt în stare a pune pe gânduri chiar și pe patriotul cel mai indiferent de soartea patriei sale.

În calitatea noastră de ȃiarști modești de provincie, înregistrăm la casuri anormale în viața unui stat de drept. Le înregistrăm, căci deocamdată nu ne-a ramas alta de făcut. Le înregistrăm, căci suntem tari în credință, că în cele din urmă vor vedea și cei de sus, că prin asemenea abuzuri statul ungar nu se consolidează.

Sute de ani statul ungar a fost tare și puternic. A înaintat și pe la noi lumea în cultură. Am început a ne reclama și noi drepturile noastre de cetățeni ai statului. În rădăcinată era iubirea de patrie în inimile noastre, și aceasta iubire prin garantarea de drepturi a prins rădăcini tot mai puternice. Și iubirea, concordia popoarelor conlocuite, a format fortăreața, de care s'au sfârmat tempestățile pornite asupra statului nostru.

Nu tuturor le a convenit însă factorii, cari constituiesc puterea internă a statului nostru. Egalitatea cea adevărată și frățietatea era și este plantă esotică pentru astfel de oameni. S'au furișat între cetățenii statului și au conturbat pacea lor internă. Îi vom arăta cu degetul înregistrând faptele.

Mare nestatornicie este în statul nostru în toate direcțiunile. Preșidenților dela tribunale le e permisă călcarea legilor positive, căci aceasta se compută între meritele lor. Contra acestor volnicii am mers cu plânsorile noastre până în corpurile legiuitoare. Ni s'a spus, că principiul legilor unguresci este, că ele se se acomodeze abuzurilor. Aceasta ni o am însemnat, căci astfel de lucruri nu trebuiesc date uitărei. Așa în justiție.

Tot preșidenții dela tribunale și fac mare haz prin poreclirea naționalităților după placul lor.

Abuzurile în administrație încep a deveni proverbiale. Abuzul e abus totdeauna sub oricare sistemă. Resultatul lui este demoralizarea, care la noi începe a deveni predominantă în toate acțiunile publice.

FOIȚA.

Cristian Waldo

CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.
(Tradus din franțozesce de E. B.)
(Urmare).

— Feresce-te, feresce-te de aici; strigă el cătră dl Goefle, care condus de o temere analogă, amestecată cu o curiositate viuă, tot mereu venea la capătul scării; dacă se va surupa zidul, eu nu-l pot reține.

În adevăr despărțitorul artificial având o estindere în destul de mare, și atacat de Cristian cu furor se sparse din ce în ce, acoperind cu praf pe darământorul curagios, care părea că este scutit de o minune în mijlocul unei ploii de petri și de cement. Nimenea nu îndrăsnea a vorbi; nimenea nu respira, temându-se la tot momentul că o se-l va ȃngropat sub dărământurile zidului, sau lovit de moarte prin căderea unei cărămiȃi. Un nour îl învălea precând el esclamă!

— Am reușit! iată continuarea scării. Adă lumină, domnule Goefle! . . .

Și fără a-l aștepta el se repeȃi în întunecime. Dară puținul timp ce-i trebuȃ, se caute cu mâinile o

Între astfel de împregiurări ar pute nșor crede omul, că organele guvernului la administrație sânt agenți provocatori. Ce rolă joacă ele, cu ce ușurință se prezentează în fața lumii! O astfel de destrăbălare dovedesce descompunerea organismului. Ca patrioți — nu în sens modern, ci în sensul cel adevărat al cuvântului, ne ridicăm vocea indigând la pericolul, care amenință statul.

Sântem în ajunul restaurării municipielor. Ca oameni iubitori de ordine trebuie să ne punem la lucru. Activitatea noastră între marginile legii va fi salutată cu iubire de cătră toți cetățenii statului. Așa credeam noi.

Cum stăm însă în realitate. Abia au început a se pregăti românii pentru viitoarea restaurare, și presa maghiară a început a agita contra noastră. Mai cu samă colosul de comitatul Huniadoarei este spin în ochii ȃiaristicești unguresci.

E trist a constata lucrul, însă dacă există, nu ne putem da noi din cale. *Animositățile, suspiciunile, personalitățile, denunțările sânt astăȃi la ordinea ȃilei. Publicul așa de tare s'a dat cu ele, încât ȃiarele serioase stau pe gânduri.* Presa ungurescă încă se folosese de această manieră fără scrupuli.

Astfel a înferat de crimă toate pregătirile românilor din comitatul Huniadoarei, pregătiri întreprinse față cu noile alegeri municipale.

Noi le-am ignorat, căci e păcat de timpul perdut, stând cu ele de vorbă. Acum însă când stăm în fața faptelor implinite, nu ne mai este permis a tăce.

Correspondența noastră din comitatul Huniadoarei ne prezentează în triste colori starea lucrurilor de acolo. Nerespectul organelor administrative față cu legea le prezentează pre acestea ca agenți provocatori. Ne doare constatarea aceasta, însă sântem siliți a constata faptele cerând cu intențiune vindicarea răului.

Noi românii sântem element de ordine. Trecutul nostru vorbește destul de eclatant în această privință, și nici o naționalitate din patrie nu ne a întrecut în implinirea datorințelor noastre cetățenesci. Contribuim statului cu avere și sânge, și sântem în drept a pretinde ca legile se fie respectate și față cu noi.

Am fost, sântem și vom fi loiali între toate împregiurările. Chiar și când vom vedea că unora le este permisă călcarea legilor, noi vom respecta legea, căci istoria ne arată în sute și mii de casuri că cauza dreaptă — deși târȃiu, totuși învinge.

ușe ce era crepată înaintea sa, ajunse maiorului, a fi lângă el.

— Cristian, îi ȃise el reținându-l, de cumva ai ceva amicitie pentru mine și ceva respect pentru gradul meu, mă vei lăsa înainte. Dl Goefle supune că aci sânt doveȃi decisive a drepturilor Dtale, și Dta nu poți mărturisi în propria-ți causă. De altcum, păzesce-te! doveȃile aceste sânt poate de natură a te îngroȃi!

— Eu am să sufer, tot ce o să ved, răspunse Cristian, întăritat de ideea aceasta, ce era deja a sa. Eu voiesc să știu adevărul de m'ăși prăpădi! Este dreptul Dtale, Osmund, a trece înainte: însă și datoria mea este a te urma.

— Nu, nu, esclamă dl Goefle, urcând repede împreună cu dannemanul și cu locotenentul scara în urma maiorului și punându-se rezolut înaintea ușii. Dta nu vei trece Cristian; Dta nu vei intra fără permisiunea mea! Dta ești violent, și eu sânt obstinat. Ai să ridici mâna în contra mea?

Cristian se retrase biruit. Maiorul intră cu dl Goefle; locotenentul și dannemanul remaseră în pragul ușii, între ei Cristian.

Maiorul făcu vre-o câȃi-va pași în camera misterioasă abea luminată de lucoarea luminării aduse de dl Goefle. Odaia era în mărimea salei ursoaice, însă cu totul deșartă, decădută, și de o sută de ori mai lugubră. De odată maiorul se oprea, și, slăbind

Făț cu abuzurile relatate din comitatul Huniadoarei ne punem pe bazele legii esistente. Și pe baza acestora cerem pedepsirea organelor, cari fac legea illusoriă. Prin aceasta ne implinim cea mai sântă datorie față cu statul și față cu națiunea noastră!

Revista politică.

Sibiu, în 4 Noemvre.

Delegațiunile și-au încheiat ședințele pentru anul acesta. Ministrilor s'au votat sumele cerute pentru scopurile comune ale monarohiei. În ședința delegațiunilor austriace dela 12 a lunei curȃtoare delegatul Pflügl s'a plâns asupra tractării maștere, la care sânt osenȃi catholicii în Bosnia. În cele din urmă cere a se face catholicilor biserică catedrală și a fi subvenționați dela stat.

E interesant a auȃ asemenea plângeri acuma când catholicii șiau format reuniuni cu scopul de a face proselitism. Diarul „Neue frasse Presse“ lovesce cuiul în cap, când în silințele propagandei catholice vede periclu pentru Bosnia. În Orient religiunea e identică cu naționalitatea, și ea este punctul cel mai delicat. Prin privilegierea uneia s'ar aprinde focul din nou, și Dumneȃu scie unde ne-am opri.

Negoȃiările cu generalul de cavalerie Filippovici pentru primirea demnităȃii de ban în Croația sânt încă tot în curgere.

Revoluția în Serbia începe a se estinde și prin ținuturile vecine.

În Italia își dau oamenii multă silință să bucteze la deschiderea camerelor guvernului actual. Frațiunile opoziționale se ȃice că se vor întruni pentru a majorisa guvernul. ȃiarele din Viena pledează pentru guvernul actual.

Joia trecută era să plece principele moștenitor al Germaniei spre Spania. Plecarea s'a amănat.

E nesigur și locul, unde va debarca în Spania. Se ȃice că sânt urme vădite despre demonstrațiuni franceze în Spania contra principelui de coroană. Diarul „Tageblatt“ din Berlin este pentru amănarea călătoriei, până ce va urma în Spania guvern, care să dea garanții despre siguritatea înaltului oaspe.

Dacă putem crede ȃiarelor, lucrul nu e tocmai jucărie. Se scrie că s'au prins transporturi cu bani francezi în Spania destinați pentru demonstrațiuni antigermane.

Ministrul de esterne al Franciei domnul Challemier Lacour s'a dus în concediu la Cannes. După

din glas, ca să nu-l auȃ Cristian, care era aproape de intrare:

— Veȃi: ȃise el cătră dl Goefle, veȃi, aici! jos!

— Dar așa este adevărat! răspunse dl Goefle tot așa: e grozav! Aidem, maiorule, curaj! avem să aflăm tot.

Ei se apropiară de o formă omenească ce zăcea în fundul apartamentului, cu trupul îndoit și ca ingenunchiat jos și cu capul răȃimat de părete, cel puȃin după cum puteai judeca forma aceea gin-gașe învălă în vëluri negre și prăfoase.

— Este ea, o năluca ce o am vȃȃut eu, ȃise dl Goefle recunoscând, sub vël haina sură cu panticele taxăitoare. E baronesa Hilda, moartă sau prinsă!

— Este o persoană vie, replică maiorul foarte emoționat ridicând vëlul; dară nu este baronesa Hilda, e o femeie ce o cunosc. Apropie-te Joe Boetsoi. Intră Cristian. Nu este nime aici din cele ce-ți imagineȃi. E numai beata Karina, leșinată sau adormită.

— Ba nu, ȃise dannemanul apropiindu-se de soru-sa, ea nu doarme, ea nu e leșinată; ea se închină, și spiritul ei e în cer. Să nu o atingeȃi, să nu o avorbiȃi, până ce nu se deșteaptă.

— Da, cum a intrat ea aicea? ȃise dl Goefle.

— O! răspunse dannemanul, ea are darul de a merge, unde vrea ea și de a intra, ca paserile de noapte, în crepăturile zidurilor vechi. Ea trece

scirile cele mai proaspete, el se va retrage, luând locul densusului ministrul president Ferry.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Roman”.

De lângă „Goronul” lui Horea, 12 Noemv-re 1883. Unde vom ajunge? În 8 Noemvre st. n. s'au îndeplinit alegerile de membrii municipali în întreg comitatul Hunedoarei. Nu știu cum vor fi decurs alegerile în alte părți ale comitatului; aici în Zarand a fost luptă, cum se ține „pe moarte pe viață”. Cu deosebire în cercurile de alegere Brad, Vația de jos și Băița, terorismul și nerușinarea bunilor nostri compatrioți: Unguri, au ajuns la culme. Noi Români, ne întrebăm, — vădând cutezanța unui pumn de maghiari, ce sînt resfirați printre noi — unde vom ajunge? Se mai poate scoate la cale ceva — și cu oamenii aceștia orbiți de Dumneșeu?

În 1 Noemvre st. n. advocații T. Pop, și Petru Truța convocară în Brad pe alegătorii români, din cercurile de alegere Brad, Baia de Criș, Vația de jos, la o preconsultare față cu alegerile municipale. În această preconsultare s'au designat membri, alegându-se pentru cele patru cercuri; totodată au fost însărcinați cu această ocaziune indiviși, cari aveau să lucreze între alegători, ca aceștia să voteze pentru candidații conferenței.

Era de prevădută că lupta va fi crâncenă. Români preste tot în cele 4 cercuri au mers la urna de votare bine disciplinați; dacă totuși au eșit în aceste 4 cercuri 5 Unguri — din 38 membrii de ales — este a se ascrie terorismului organelor administrative, cari au lucrat și de astădată ca și nesce „Pașia” turcesci.

Voiu să descriu astădată alegerea din cercul Bradului, ținută în Brad, și mă voiu nisui a nu lăsa nimic afară, pentru ca cetitorul — să-și poată face o judecată dreaptă asupra rezultatului.

În cercul Bradului alegătorii maghiari sînt 30; Români peste 200. Din urna de votare au eșit aleși 3 Unguri, 1 Neamț, și 5 Români cu totul 9.

Au cădută cu minoritate de voturi 4 Români, și încă ce e mui mult aceștia au fost conducătorii interesați și mai activi. Acum vine întrebarea cum au cădută cei 4 Români? Alegătorii Români au luat parte vre-o 110; și totuși au eșit 4 streini — Eată cum!

În 7 Noemvre, scriitorul acestor șire a primit o epistolă anonimă, unde conducătorii alegătorilor Români sînt incunosciințați, că în Brad pe timpul amedii se vor schimba ședulele din urnă punându-se altele în loc. Acesta era un rēu augur, carele ne-a pus pe gânduri. Era ceva de necredut că nerușinarea se meargă așa departe! Tot în aceiași seară un notar se declară publice, că el va fi în 8 Noemvre bărbat de încredere. Al doilea rēu augur. Ce va fi, vom vedea își țineau Români. Una era neliniștea noastră a Românilor.

Se trimisese un alegător la judele din Brad, ca să se informeze despre lista alegătorilor, un altul la pretore — care e român — dar nici unul n'a voit să comunice lista conform legii.

fără teamă, localități, pe unde uneori am urmat-o recomandând sufletul meu lui Dumneșeu. Asa nici nu mă mai odichnesc, când n'o ved acasă; eu știu că în trēnsa este o forță, ce n'o lasă să cașă; însă priviți; ea, și-a sfârșit închinarea: ea se scoală, ea pleacă cătră ușe. Ea pune mâna pe chieile din cingătoare. Sînt nesce chieii, ce le-a păstrat tot deauna ca relicuii, și noi nu scim de unde le are...

— Să o observăm, ține dl Goeffle, de oare ce ea par'că nu ne vede, nici nu ne aude. Ce făcea în momentul de față?

— A ține dannemanul, este obiceiul ei acesta să deschidă o ușe, când dă de pārete. Vedeți! ea dă cu cheia să o întoarne, apoi vădând că s'a înșelat ea merge mai departe.

— A! ține dl Goeffle, acumă îmi esplic cercurile cele mici de pe pāretele din sala ursoaicei.

— Pot să o advorbesc? ține Cristian, care era apropiat de Karina.

— Poți, răspunse dannemanul; ea-ți va răspunde, dacă i va plăcea glasul.

— Karina Boetsoi, ține Cristian cătră somnambulă, ce cauți tu aici?

— Nu mă numi Karina Boetsoi, respunse ea; Karina e moartă. Eu sînt Vala din bătrāni, pe care n'ai să o numesci!

Unde vrei să mergi?

— În odaia ursoaicei. Au închis deja ușa cu zid?

Fiecare se lăpăda țicēnd că: nu e la el lista alegătorilor. Alegătorii români au știut despre alegere numai prin comunicările cu inteligența. Ce e mai mult, s'a lucrat de organele administrative, ca să nu vină alegătorii români. În comuna Stanigia — bunăoară li s'a spus oamenilor, că e alegere de protopop în Brad și altele.

Despre „localitatea”, unde va fi votarea nu s'a putut afla nimic, deși s'a făcut toate încercările, întrebându-se presidential comisiunii — ungur — pretorele, notarul, judele din Brad. Ulteriormente am vădut, că localitatea de votare nu s'a făcut cunoscută, pentru că românii să nu fie de față la alegerea bărbatilor de încredere, și astfel Ungurii să poată face ce vor voi. Despre listele alegătorilor ne îngrigisem cu mult mai înainte.

Ce era de făcut? Dacă nu vom ave bărbati de încredere vom cădē. Aceasta era sigur, după cele premerse.

Alegătorii români din Brad — 6 inși — au trebuit să pāndească în 8 Noemvre când va eși presidential comisiunii dl Brady Alberth, de acasă, ca să-l vadă, unde merge și să-l urmărească spre a fi de față la alegerea bărbatilor de încredere. La 7 oare și 1/2 a eșit de acasă, și fu urmărit de Români până la localul de votare. Aici aflarăm 3 alegători maghiari și pe notariul care se dechiarase din ziua precedentă că el va fi „bărbat de încredere”. Prezența alegătorilor români — se spune că au frapat — pre alegătorii maghiari.

Planul unguresc era dejucat. Ei dar — voicosul president, carele se vede s'a ocupat foarte puțin cu legea, ce trebuia să aplice, sau apoi nici n'a vădut-o nici odată, nu s'a cugetat mult. S'a pus în pozițiune de „Pașia” și fără nici o genare, fără a mai ceti alegătorilor prezenți hārtia de denumire ca president și fără a mai provoca pre alegătorii prezenți la alegerea bărbatilor de încredere — ne acceptând până la 8 oare — a început a dicta pe o hārtia protocolul de alegere unui alegătoriu maghiar și a denumit 4 bărbati de încredere 3 Unguri și notariul carele scia din ziua precedentă că va fi denumit.

A fost provocat de alegătorii români presiul, ca să observe legea, de oare ce nu-i este iertat a denumi bărbati de încredere — și alegătorii voesc a se folosi de dreptul ce li-l dă legea. Dar totul îndeșert. Intr'o manieră de tot b. . . . a respuns presiul: dacă nu vă place protestați.

Lucrul incepu a se aspri. În numele legii fu de nou provocat presiul a observa legea. Acum să vădă apoi că președintele cugetă că este după sēpătorii sei, și cumcă nu are ideă de legi.

Au fost provocați alegătorii români că la casa de a insista vor fi închiși numai decăt. Gendarmii fură pe loc prezenți. Ce era de făcut? În contra celor nebuni și Ţeii se luptă îndeșert.

Alegătorii prezenți români insinuând protest — s'au retras dinaintea brațelor armate. Cugetam, că va fi de ajuns cu atāta. Alegătorii români sosiră mulți.

După o preconsultare repentină incepurăm a vota. Tot mai speram a reuși cu toți candidații români — 9 inși —.

Acum se incepură presiunile din partea organelor administrative! Parochul din comuna Vaca, în fruntea alegătorilor intră ca să voteze. Dar ce

să veți. Abia votară preotul: I. C. și cantorul său, cu ședule albe — (ale ungurilor erau roșii) și lucrul nu veni bine la socoteala președintelui. Numai decăt subpretorele ungur — frate cu președintele comisiunii — și un scriitor de notariu, scoaseră pe toți alegătorii afară, și nu le mai conceseră să voteze sub cuvēt că: „nu-i cunosc cine sînt.” Îndeșert se provocară oamenii la lege, îndeșert s'a întrepus parochul! Cu ședule albe nu era ertat să se mai voteze. Veniră apoi alegătorii din comuna Ţerățel, și-o pātiră tot așa. Pentru ca presiunile să nu poată fi controlate, au fost pus un haiduc de oraș cu sabie la ușa porței, pe unde intrau votisanții. Acest haiduc lăsa să între numai pe cei cu ședule roșii. Așa-i era instrucțiunea.

În curtea localității de votare, unde putea să între cāte un votisant, umbla ca un dach neadormit scriitorul: Karácsony și împārția ședule roșii unguresci.

De aici apoi intra printre doi gendarmi votisantul în sala de votare. Aici îl aștepta la ușa subpretorele B. L. care cāta pre fie-care votisant din popor ce ședulă are, și dacă i era ședula românească, îi pune a una ungurească în mână, și cu aceasta trebuia să voteze. Mulți alegători români indignați s'au reintors acasă.

Se luă refugiu la alt espedient. Se făcură și pentru alegătorii români ședule roșii. Așa se furigară la urnă 4 inși. Dar fu iute observat espedientele de contrarii nostri, și de aici înainte fie-care votant era controlat, i se cetea ședula de numitul subpretore, sau apoi de scriitorul numit, și numai după aceea era ertat să meargă la urnă. La cea mai mică opozițiune alegătorii din popor erau amenințați cu gendarmii, cari steteau gata.

Apropos! conducătorul dela gendarmeriă a fost în decursul alegerii prezent în casa de alegere.

Inteligenței române însă i a fost interzis a intra și în curtea localității de votare. Pre când la privatiști unguri, — chiar și fără drept de alegere, li s'a conces a ședē în sala de votare. Notarii și jūdii fresce au fost în casa de votare, dar aceștia tăceau tēcerea peștelui, și s'au făcut orbi ca sobolul.

Sub astfel de presiuni neavēnd românii nici un bărbat de încredere, nu e mirare dacă alegătorii din popor au primit și ședule unguresci. Seducerea a fost cu atāt mai ușoară, cu cāt și ungurii în ședulele lor puseră 5 români, dintre cari: 3 preoți, un notariu — cap plecat — și un proprietariu. Dintre cei 3 preoți unul este vestitul popă Comșa din Zdrapți, carele prin mārșavele denunciări, a pus în groază pre toți credincioșii săi. Despre ceialalți tăcem deocamdata. Se afirmă, și aceea, că li s'a promis și parale alegătorilor de cătră cei interesați, dintre unguri.

Sub astfel de împregiurări au decurs alegerile în Brad.

Cāt de serioasă a fost alegerea și de altă parte cāt de serioși au fost doi dintre bărbati de încredere, și alții prezenți în casa de votare se vede și de acolo, că lângă masa de votare depārtare de patru pași, — doi bărbati de încredere și doi sciitori de notariu jucau „Fārbel” pre bani, în prezența conducătorului de gendarmerie și a președintelui de comisiune. Sub astfel de controlă s'au băgat ședulele în urnă.

— Ba nu, ține Cristian; am să te conduc. Voesci să-mi dai mâna?

— Vin! ține Karina, eu te urmeș.

— Tu mă veți dară?

— Pentru ce să nu te ved? Nu sîntem noi în țeara morților? Nu ești tu sērmanul baron Adelstan? Nu-mi reclama maica copilului tēu?... Tocmai m'am închinat pentru el. Și acumă... vină, vină,, tocmai am să-ți spuiau toate!

Și Karina, deplin deșteptată, ieși pe ușe și coborî scara, nu fără a îngrozi pe Margareta și pe Martina, deși tinērul Olof, care era apropiat de scară și auzise toate, le prevenise că n'au a se teme nimic pentru beata estatică.

— Nu vă temeți, le ține Cristian, mergēnd în urma Karinei și urmāndu-le cei doi oficeri, domnul Goeffle și dannemanul; esaminați toate mișcările ei; încercați vă împreună cu mine, a gēci cugetul visurilor sale. N'are ea aparența, ca și când ar voi să implinească ultimile datorințe cătră o persoană ce tocmai a murit?

Da, răspunse Margareta, ea îi închide ochii, ea îi sārută mările, și i le pune pe pept. Și acumă, ea impletesce o coroaă imagarinā, ce i-o pune în cap. Stați, ea caută pe cineva...

— Mă cauți pe mine Karino? ține Cristian cătră sibilă.

— Ești tu Adelstan, bunul iar!, răspunse Karina. Ei bine, ascultă și priveace: eacā că a înce-

at să suferē prea iubita ta! Ea a plecat spre țeara elfilor. Uritul iar! i-a țis: „Ea are să moară aici,” și ea aici a murit; însă el a mai țis: „De se va nasce un fiu, el are să moară mai āntāiu.” El și-a făcut socoteala fără Karina. Karina era de față, ea a primit copilul, ea l'a scāpat, ea l'a dat ținelor lacului, și omul de zāpadă n'a știut, că el s'a nāscut. Și Karina n'a țis nici odată ceva, nici în triguri, nici în dureri! Acumă ea vorbesce, fiindcă clopotul castelului sună a moarte. Voi nu-l auziți?

— Adevērat să fie? esclamă maiorul deschidēnd repede fereasta: nu eu n'aud nimic. Ea visează.

— Dacă nu sună chiar acum, nu va întārđia, răspunse dannemanul. Ea l'a auzit deja ađl-dimineață din munții nostri. Noi sciam că nu este cu puțință să se auză clopotul; însă noi scim, că ea aude d'inainte, precum ea vede, dinainte lucrurile ce au a se petrece.

Karina simțind fereasta deschisă, se apropie de ea.

— Pe aici! ține ea, pe aici a scāpat Karina Boetsoi copilul.

Și ea incepu a cānta refrenul baladei, ce auzise Cristian prin negurā: „Copilul lacului, mai frumos ca luceafērul...”

— Stāpāna dtale te a invēțat cāntecul acesta? o întrebă dl Goeffle.

Darā Karina pārea, că n'aude decăt glasul lui Cristian.

Publicul poate va iucula pe conducătorii alegătorilor, pentru-că nu au pășit poate la „ultima ratio“ la forța brută în fața acelor presiuni. Dar atunci!!!... S'a făcut protest contra alegerii, și s'a instruit astfel, încât sperăm că cel puțin comitetul verificatoriu se va gena de presiunile din Brad. Resultat favorabil nu-i de așteptat, căci pentru români dreptatea se vede că a perit.

În cercul de alegere Vația, unde președintele a fost unghurul Ribiczey: au reeșit 9 români.

Domnul Ribiczey a avut norocirea a închide în buna dimineață pre judele alegătoriu din Lunca, fiind-că era în fruntea partidei naționale române. Îndată după închiderea alegătorii se infuriară, și constrinseră pre d. Ribiczey, a elibera pre numitul jude; altmintrea lucrul ar fi devenit poate critic pentru președinte și sateliții săi. În fața atitudinii serioase a mulțimei presiunea a trebuit să înceteze. Numai așa rezultatul fu favorabil Românilor. Ungurii de pe aici afirmă, că alegerea va fi nimicită, în urma relațiunii presiunii. Vom vedea ce va fi!

În Baia de Criș alegerea a decurs în linisce și cu demnitate, și aceasta este a se ascrie impregiurării, că președintele a fost român, Petru Truța.

În cercul Baiței din 11 inși de ales au reușit un unghur incarnat și un preot românesc vestit corțeg unghuresc dela alegerile de deputați distali.

În fine convingerea pe aici este că: Ungurilor toate le sânt iertate, și cumcă cu buna, nu mai poți eși la cale cu ei, și acolo unde sânt numai 5—6 inși. Că avem și între noi — oameni ticăloși fri-coși, lipsiți de ori ce demnitate națională, și fără caracter-încă e adevăr. Aceștia ne strică mai mult ca streinii. — La revedere. *) *Correspondentul.*

Din camera României.

(Urmare.)

Dlor, nimeni nu va contesta, că țeara aceasta nu a avut, — lucru a trecut în stare de legendă, — un amic mai constant decât Napoleon III. Ei bine, după documente, după memo-ii postume și cari se mai completează pe fie care și asupra politicii marelui împărat în privința noastră, eată ce se dovedesce. Se constată, că pe timpul rebelului din Crimeea, împăratul Napoleon al III medita rebelul în contra Austriei. Interesul său cel mare era de a desființa tractatul dela 1815, care fusese încheiat în contra familiei Bonapartilor de a lua înapoi Nisa și Savoia, și de a depărta de a granițele Franței influența austriacilor gonindu-i din Italia.

Politica sa în privința noastră avea două ținte: una pe care o spunea, să ridice o barieră în contra Rusiei și alta pe care o tănuia încă, să creeze în flancul Austriei un Stat, care să-i fie de ajutor în lupta ce pregătea în contra Statelor Habsburgilor. Să intru în detaliul propunerilor, cari ni s'au făcut, să vă narez greșelile ce am comis, indiscrețiunile ce ne a înstrăinat încrederea marelui împărat, nu este de trebuință: e destul să vă spun că noi nu am intrat în acele vederi. Remâne că aceia, cari atunci aveau influență și erau asculți, să se justifice înaintea istoriei pentru ce nu s'au folosit de acele momente.

*) Lupta dreaptă totdeauna se respălătesce. Informații-ne despre toți pașii D-Voastră și și ai celor nesocotiți cu esacitate, căci aceste fapte vor compăni la timpul său.

Red.

Martina Akerstrom se însărcină a răspunde.
— Da, da, țise ea, eu cunosc balada aceasta: ea fu odinioară compusă de baronesa Hilda. Tatăl meu o a găsit în hârtiile luate din Stolborg, și lăsa-te parochiei de antecesorul său. Mai erau și poesii scandinave, traduse în versuri și puse în musică de sêrmăna Hilda, care era prea instruită și artistică foarte mare în musică. Poesiile aceste erau să fie dovedii, că dēnsa a esercitat cultul țeilor păgâni. Tatăl meu a înfruntat conduita bētrânului preot și chiar a scăpat manuscriptele.

— Karino, țise dl Goeffe cătră somnambulă, care recăduse într'un fel de ecstasă domoală, acum n'ai să ne mai spui nimic?

— Lăsați-mă, respunse Karina, care intrase într'altă fasă a visurilor sale, lăsați-mă eu am să merg pe hogaș, înaintea celui, ce are să revină.

— Cine ți-a spus asta? o întrebă Cristian.

— Barza, care șede pe vērful coperișului, și care aduce maicelor ce șed lângă sobă, sciri dela fiul lor absent. Pentru aceea am luat haina, ce mi-a dat o prea iubita, ca el să vadă cel puțin ceva dela maică sa. Sânt trei țile, de când îl aștept și cânt ca să-l atrag; în sfêrșit iată-l, eu îl simt aproape de mine. Culegeți neghine, culegeți viorele, și chemați pe bētrânul Stenson, să se bucure înainte de ce moare. Sêrmăne Stenson!...

— De ce țici: Sêrmăne Stenson? esclamă Cristian spēriat. El ții apare în visiunea dtale?

Abea de eri am eșit din aceste evenimente, n'a început încă drepturile istoriei, și de aceea nu voiu discuta purtarea lor.

Îndată însă ce a trecut rebelul, și noi nu am răspuns la așteptarea lui Napoleon, s'au schimbat lucrurile. Nu numai prin destăinuirea generalului Lamarmora, dar acum prin memoriile celor ce au luat parte la acele evenimente, se scie că ne a propus Austriei în schimbul Veneției și Austriei a refuzat. Mai mult, astăzi se scie că pe timpul revoluțiunii din Polonia, când cu dictatura lui Laughevici, împăratul Napoleon, voind să reconstituiescă regatul Poloniei ne a fi oferit pe noi Austriei, în schimbul Galiei. Austria a primit, cu condițiunea ca să-i se dea și Bosnia și Erțegovina în schimbul Veneției, și Napoleon pe noi ne da, ear Bosnia și Erțegovina a refuzat-o și astfel amscăpat.

Vedeți că imperatoarele Napoleon se schimbasesc în privința noastră, și pentru ce? Pentru că se schimbasesc starea de lucruri. Dar el tot logic era din punctul său de vedere.

Înainte de rebel voia să ne întărim, pentru ca să ne utilizeze în lovitura, ce voia să dea Austriei. Rebelul se sfârșise, nu'i mai puteam dar fi de folos pe această cale. Prin rebel însă, nu 'și ajunsesc pe deplin scopul. Sacrificându-ne pe noi, voia să realizeze și partea din programa, ce fusese silit să sacrifice prin pacea dela Villafranca.

Concluziunea ce trebuie trasă din aceste învățăminte istorice, este că în politică nu sânt nici amici nici inimici, și că totul se reduce să ții cunosc bine interesele de astăzi și prin înțelegere cu acele puteri, cari prin concursurile împrejurărilor, în un moment au aceleași interese, să cauți a ajunge la scopul politiceii tale.

Dlor, vă țisei adineori, că în cestiunea orientului, toate puterile au luat pozițiune. Englitera a luat Ciprul; Franca a luat Tunisul. Ce să vă mai spui eu? Toți sciiți, ca și mine, ce pozițiune 'și a luat fie care.

Însă într'o cestiune de o asemenea natură nu trebuie să se țină seamă numai de faptele materiale, ci trebuie să se țină seamă și de ideile, de aspirațiunile și în fine de toate interesele naționale, politice și chiar geografice din care se compune, pentru ca să poți judeca cu esacitate.

Prin urmare din aceste puncte de vedere privind v'am vorbit și de discursul ținut de eminentul bărbat de Stat al Austro-Ungariei D. Kallay, care voesce să convingă pe conaționali săi, că au un rol mare de implinit în Orient, prin urmare și îndeamnă să se presinte pentru această mare misiune de a fi purtătorii culturai în peninsula Balcanică.

Negreșit un popor nu poate să trăească în perpetuitate, nutrindu-se numai din suvenirile trecutului, ci totdeauna unui popor trebuie să-i se dea o țintă nouă pentru viitor, trebuie să i se lărgească ca să țic așa, sfera dorințelor și a aspirațiunilor sale: trebuie prin urmare să i se deștepte gustul unei misiuni, unor aspirațiuni de un ordin mai înalt; adevă precum țice proverbul român: cine trage a mare, mare ajunge.

Eu dlor, v'am declarat, că nu v'am cerut să esaminez, dacă sânt posibile asemenea aspirațiuni din partea poporului unghuresc; mă voiu mărgini numai să vă întreb: apoi noi românii, cari singuri sântem mai numeroși decât toate celelalte naționalități din orient, ce nu trebuie să-ne gândim noi la rolul ce sântem chemați să îndeplinim în orient când avem numărul pentru noi? Orientul e presărat de coloniile noastre. Sêrbii și bulgarii se urșec. Dela Vidin, în jos în Bulgaria, în Sêrbia occidentală, e o populațiune deasă, neamestecată de români, care desparte pe sêrbi de bulgari. Prin Macedonia, Tesalia, Epirul numai români în dese și compacte colonii, despart pe bulgari de greci, pe arnăuți de greci; cu limba română voiajezi toată peninsula; tra-

dițiunile, suvenirile istorice sânt pentru noi; am făcut un stat politic cu bulgarii, sêrbii recunosc cu plăcere că numai cu românii nu au avut în toată istoria lor nici un rebel: arnăuții în rivalitate cu grecii trăesc în înțelegere cu românii.

Avem aceeași religiune cu marea majoritate a creștinilor din Orient. Nu avem pretențiunea să le ducem cultura noastră; deși e mai veche decât a tuturor. Decând cu drumurile de fer scim, că fie care 'și o poate căpeta în Occident, fără să fie silit a împrumuta dela alții o cultură de contra facere. Nu cerem nimenui să își renege naționalitatea; căci pe drapelul nostru e scris, guvern popular; la noi ca și la popoarele din Orient nu esistă aristocrație tot pe drapelul nostru e scris nu numai toleranța religioasă, dar și toleranța națională. Idealul nostru o declarăm sus și tare e Elveția, Belgia, unde Statul politic protegează de o potrivă toate naționalitățile; în fine am dovedit că scim să guvernăm neamuri străine cu mulțămirea lor (Aplause.)

Să ridicăm dar drapelul nostru, drapelul înfrățirii Orientului.

Avem Români, acolo, și vă mărturisesc că soartea oricărui suflări românesci nu ne poate lăsa indiferenți. (Aplause)

Imitând versul ilustrului poet latia voiu țice: *Romannus sum et nihil romanus a me alienum puto* (Aplause.)

Dlor, cultura în mare parte ne a venit din Transilvania și idealul nostru național se resimte din această impregiurare. E cam unilateral. După mine și aceasta e și scopul, pentru care am făcut aceste digresiuni. E de trebuință să mai lărgim conceptul nostru național, să mai înălțăm idealul nostru. (Aplause)

Eu în tinerețe, când studiam la Paris împreună cu D. Maiorescu, de și nu studiam ca D-sa filosofia, mă întrețineam adesea cu D. Maiorescu asupra unor cestiuni filosofice; și să mă ertați, dacă și astăzi voiu face și eu nițică filosofie e o slăbiciune, pe care o păstrez de când eram student. Eu observ că: precum în lumea organică totdeauna sânt legi, după care se formează ființa și, prin echilibrul forțelor intrinsece, ajungem la starea perfectă naturală, la sănătate, asemenea și în istorie sânt legi care presidează la formarea statelor și care, dacă nu intervine accidente esteriore, ar fi dat rezultate folositoare omenirii, căci ar fi adus pacea. (Aplause) (Va urma.)

Varietăți.

* (Personal.) Directorul de artilerie, domnul colonel Trașca, cu trenul de eri a sosit în Sibiu.

* (Adunarea generală) a reuniunii de patinat din loc se va ține ați în 17 st. n. seara la 6 oare în sala comunității orașenești. Obiectele vor fi 1. raportul comitetului 2. rapoartele casarului 3. propuneri 4. alegerea noului comitet. Atragem atențiunea interesaiților!...

* (Curiosum.) După țiarul sêrb din Neoplanta „Srbschi Narod“ aflăm următoarea scire curioasă: Soția nenorocitului editor și redactor al țiarului sêrbesc „Zastava“, — care din devoțiune pentru națiunea sa a ajuns până acolo, de și-a pierdut mințile — a părăsit pe bărbatul ei Dr. Svetozar Miletici și voesce să treacă la religiunea mosaică spre a se pute mărita cu un comerciant evreu din Buda-pesta. Casul a stêrnit mare senzațiune printre sêrbi cu atât mai vêrtos, că dēnsa voesce să scoată și cautiunea jurnalului „Zastava“ eslocată de dēnsa.

* (Din secretele iustiției rusesce.) Într'o broșură împrăsciată de „Narodnaia Wolja“, se

— Lăsați-mă respunse Karina. Eu am vorbit și Vala recade acum în noapte!

Karina închise ochii și se împedecă.

— Aceasta însemnează, că vrea să doarmă, țise dannemanul luându-o în brațe. O să o pun aici; căci trebuie să doarmă, unde se află.

— Ba nu, țise Margareta, să o ducem în cealaltă odaie, acolo este un divan mare. Ea par'că arde de nădușală, și e ca zdrobită de osteneală, biata femeică. Veniți.

— Dar ce făcea ea acolo sus? țise dl Goeffe întorcându-se cătră scară și adresându-se cătră maior, până ce cele două fete tinere conduseră familia dannemannului spre odaia păzitorului. Eu nu pot crede, să nu fie în odaia aceea astupată cu atâta grige de Stenson cu un zid, un secret încă mai important, o dovadă mai netăgăduită de cât amintirile Karinei și declarațiunea lui Stenson. Ei, Cristian avem... Dară unde ești?

— Cristian? esclamă Margareta revenind repede din odaia păzitorului: el nu este cu noi; unde e?

— El s'a fi suit ear' sus? țise maiorul repedindu-se pe scara de lemn.

— Blăstemat! esclamă dl Goeffe, urcându-se împreună cu Osmund pe scară în sus; s'a dus! El a trecut prin gaura aceasta ca un șerpe! Nu-l vèd pe el fugind pe zidul acela? Cristian!...

— Nici un cuvânt, țise maiorul. El țuge pe marginea unei prăpăstii!... Dă-i pace... Acum nu-l vèd; el a intrat în negură. Eu l'ași urma; dară eu sânt mai gros de cât el, și nu pot trece, pe aici.

— Ascultă! replică dl Goeffe. El vorbesce!... Ascultă!...

Se aușia vocea lui Cristian țicend soldaților:

— Sânt eu! sânt eu! maiorul mă trimite la castel!

A! nebunul! bravul băiat! esclamă dl Goeffe, El nu primesce dela nimenea sfaturi; el merge, singur contra tuturor, să caute pe Stenson!

În adevăr Cristian se duse, după espresiunea dannemanului, ca o pasere de noapte prin crepătura vechiului zid.

Numele lui Stenson, rostit de Karina, îi rupse inima.

— Să se bucure înainte de ce moare! a țis ea sfêrșindu-și visul seu profetic.

Avea Stenson să moară, în adevăr, sub loviturile calăilor săi, sau era în vorbele aceste sfășitoare, una din batjocurile acele crudele, ce ne aduce speranța?

(Va urma.)

descrie soarta înfiorătoare a criminalilor poliției din Truberkoi-Ravelin în cetatea lui Petru-Paul (Rusia.) Cei mai mulți din acești nenorociți sunt oameni cu oarecare cultură și din clasele mai bune ale societății. Starea lor e grozavă mai cu seamă în privința sanitară și morală. Chilliile sunt mici și întunecoase; hrana miserabilă; petrecerea la aer liber s'a redus la minimum; cea mai mică greșală e de ajuns, ca cineva să se piardă dreptul de a respira puțin aer curat. Cei mai mulți arestanți sufer de disenterie sau de scorbut, slăbiciune și dureri de ochi. Cine se bolnăvesce mai rău nu este de loc îngrijit. Fără nici un ajutor zac acești nenorociți prizonieri pe murdarele lor paie, până ce se îndură vr'un temnicer, să i le schimbe. Sinuciderele și casurile de nebunie sunt dese. Acolo a nebunit Isaiew, tovarășul lui Gracewski și al lui Sahanow.

De oare-ce arestaților nu li se dau peptene, ei sunt plini de insecte, de care suferă mai ales femeile. Nu li se permite nici să cetească evangelia.

După cum spune broșura și mai îngrozitoare sunt temnițele din Truberkoi-Ravelin, unde nu pătrunde nici o rață de lumină. Se ține, că autorul broșurei încă se află acolo închis. Scrierea e intitulată „Munca silnică și tortura în Petersburg 1884.“ — Rușine și earăși rușine celor, ce ordonă a se face astfel de nelegiuiri neumane în veacul al XIX numit și al luminilor!

* (Bibliografic.) A apărut la București în tipografia cărților bisericești. Strada Principalele Unite Nr. 34. Șease-deci și patru cuvinte sau predice ale celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrysostomul. Traduse românește și orânduite după Duminecile și serbătorile anuale ale Bisericii ortodoxe de Episcopul de Roman Melchisedec. Prețul 4 lei noi (circa 2 fl.) — Ideile marelui Chrysostom au aflat de sigur un demn interpretător în eruditul episcop al Romanului, — încât nu mai avem lipsă de a mai recomanda în special publicului român, și mai cu seamă clerului acest op de cea mai mare importanță.

* (Alcool în creeri.) Un chemist german H. I. Cuyper a aflat în creerii și plămânele a duor indiviți morți în beția alcool (spirt). Anume el a scos prin destilațiune din creerii unuia 3.4 kcm. ear din plămânilor celuilalt 8.7 kcm. de alcool.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 15 Noemvre n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.20	120.25
Renta ung. de hârtie	85.15	113.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	188.40	138.80
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.80
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.60	78.70
Ațiuni de bancă de credit ung.	839.—	275.—
Datorie de credit austr.	276.25	275.90
Ațiuni de stat austriacă în argint	79.55	79.50
Renta de aur ung. de 4%	86.70	86.60
Sorți de regularea Tisei	109.75	9.7510
Galbin	5.72	5.73
Napoleon	9.59	9.59
London (pe polița de trei luni)	120.—	121.80

Nr. 254. B. [602] 2—3
CONCURS.

În urma încuviințării Preavenerabilului Consistoriu din 21 Iulie a. c. Nr. 2454. B. se scrie prin aceasta concurs pentru postul de capelan înființat lângă parochol bătrân în parochia Caila din protopresbiteratul Bistriței cu termen până la 30 Noemvre a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) porțiunea canonică de 18 jurgăre 108 □°, al cărei venit anual este calculat la 200 fl. v. a. darea și ecui-

valentul pentru aceasta se va suporta din partea comunei bisericești.

b) Venitele din funcțiuni, ce le va săvârși capelanul.

Doritorii de a ocupa acest post au de ași trimite suplicile lor instruite conform regulamentului congresuale din 1878 la subscrișul în Borgo-Dioseni până la termenul indicat.

Borgo-Dioseni, 26 Octomvre 1883. Oficiul protopresbiterat al tractului Bistriței în conțelegere cu comitetul parochial concerninte.

Ioan Buzdug m. p., adm. ppresb.

Cătră on. public român!

Subscrișul are onoare a aduce la cunoștința on. public român, că și-a deschis în casele Institutului de credit „Albina“, strada Măcelarilor Nr. 20

Prăvălia

cu cele mai fine mărfuri de spițerie.

Prin relațiuni mai de aproape cu fabricele sunt în plăcuta pozițiune a oferi cele mai moderate prețuri, rugând pe on. public român pentru binevoitorul sucurs.

Cu deosebită stimă

F. Klein,

[605] 1—2 Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 20.

Nr. 5786 — 1883 civ. [560] 2—3
Publicațiune.

În afacerea segregării hotarului Făgărașului pentru executarea înțelegerii, adecă pentru începerea segregării și introducerea judecătorească în noua posesiune, asemenea pentru autenticarea lucrărilor de segregare se pune termen pe **24 Noiembrie a. c. la 9 oare înainte de ameați** la fața locului în casa magistratului din Făgăraș la care se convoacă toți proprietarii prin reprezentanții lor legali și prin publicațiuni în diare.

Brașov, 4 Noiembrie 1883.

În numele tribunalului
Alecsandru Onaciu m. p., jude esmis.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIU.

A eșit de sub presă: [598] 2

CALENDARIU
pe anul visect dela Christos
1884.

Anul al treideci și treilea.

Prețul unui esemplar legat **30 cr.**, pentru vândători nelegat **23 cr.** v. a. și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea esactă a Evangeliilor și glasurilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenții europeni. — Serviciul postal și telegrafic. — Tacsă de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Măsurile nouă și vechi.

Șematismul

bisericii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania cuprinzând și protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parochii și învățătorii cu comunile bisericești din archidieceasă după noua arondare a protopresbiteratelor.

Ierarhii metropoliilor învecinate din Austro-Ungaria.

Pajura, (Poveste din Ardeal). — **Cine a scos pe Adam și pe Eva din raiu**, (Snoavă). — **Pindul și Carpatul**, (Episod din istoria resbelului independenței României). — **Poesii:** „Vine iarna, vine iarna“. — „Ursul, Vulpea și Lupul“. — **Cugetări bătrânești.**

Conspectul săptămânilor. — Însemnarea târgurilor.

Administrațiunea tipografiei archidieceșane în Sibiu.

Zambach și Gavora.

Fabrica de vestminte și recușite bisericești

de rit catolic și grec. [555] 6—80

în Budapesta, strada Vațului, Váczi utca Nr. 17.

Felon sau Odăjdii Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin, prapori. Toate felurile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-

vor pe altariu, potiruri, pietohlebni-ca, cădelnițe, pacifical, candelile de altar, policandre pentru biserici, ripide, chivot, cărți de Evangelie etc.

Comande se efectuesc prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele.

Elemente de istoria naturală

pentru scoalele populare, de Dr. **Daniil P. Barciann**, prelucrate în conformitate cu planul de învățământ al normativului scolar, votat în sesiunea sinodului archidieceșan din anul 1882.

Cursul I, descrieri de indiviți, cursul II, comparări și grupări, cu multe ilustrațiuni.

Amândouă cursurile admise pentru scoalele populare din archidieceșă și din diecesele Arad și Caransebeș, prin decisiunile Nr. 3025/1882, Nr. 3883/1883 al Venerabilului consistoriu archidieceșan, prin decisiunea Nr. 1244/1883 a Venerabilului consistoriu din Arad și Nr. 460 Scol. 1881 a Venerabilului consistoriu din Caransebeș.

Cursul III în preparare.

Prețul cursului I, 50 cr. v. a.; al cursului II, 60 cr. v. a.

Se află în deposit la librăria archidieceșană din Sibiu.

[597] 2—3 La comande mai mari rabat corespunzător.

Publicațiune literariă.

În urma Concursului scris prin administrațiunea diarelor noastre: „Amicul Familiei“ și „Preotul Român“ — cu termenul de 18/30 Iunie a. c. — au încurs mai multe operate, parte mare chiar nepublicabile. — Dintre acestea, parte cu unanimitatea, parte cu majoritatea voturilor comisiunei critisătoare de 5 membrii, au fost premiate: cu 100 franci în aur articolul bisericesc „Așezementele sacre ale cultului divin din Santele Pareseme“ a cărui auctor s'a aflat a fi dl **Ioan Borosiu**, paroch rom. gr. cat. în Zabranu și asesor consist. din Lugos. Mai departe tot cu 100 franci în aur studiul social „Femeia“ — scris de doamna **Eufrosina Homoriceanu Stoenescu** — academiciană, membră a mai multor societăți literarie, sci enifice și filantropice din România, Italia și Francia, distinsă cu numeroase medalii de clasa superioară ș. a. — din Râmnicul-Sărat (România). Apoi tot cu 100 franci în aur novela „Fătrâni și buni la casă“ scrisă de dl **G. Secleşanu** — pseudonimul unui profesor zelos pentru înaintarea Națiunei române. — În urmă cu câte 50 franci în aur una „Predică la înmormântarea unui preot“ și alta „Predică la cunună“ — scrise ambele de dl **Vasiliu Criste**, paroch rom. gr. cat. în Zalnoc. — Dintre posesiile intrate la Concurs, — neîntrunind nici una majoritatea voturilor comisiunei critisătoare, — nu s'a putut premia nici una. Premiul de 50 franci, scris pentru o poesiă, însă s'a adaus la premiul de 50 franci scris pentru un studiu social; și așa apoi s'a premiat cu 100 franci: studiul social „Femeia“ — ca cel mai de mare valoare literariă dintre toate operatele de acest soi intrate la concurs.

— Cu scop de a descepta o nobilă emulațiune între scriitorii nostri și în parte și de a remunera baremi cât de puțin ostenețele puse întru înaintarea culturării a poporului român, escriem prin acestea un nou Concurs la șese premii — 2 câte de 100 și 4 câte de 50 franci în aur. — Cu câte 100 franci în aur se va premia cea mai bună novelă originală publicandă în „Amicul Familiei“ și cel mai bun articol din sfera sciințelor logice publicandă în „Preotul Român“. — Cu câte 50 franci în aur se va premia cea mai bună poesiă și cel mai bun studiu social publicandă în „Amicul Familiei“ și cea mai bună predică funebrală și predică ocașională publicandă în „Preotul Român“. — Termenul la fie-care 18/30 Decemvre anul 1883, precând manuscrisele, nesubscrise de autor, provădute cu oare care devisă, — sunt a se trâmite la Administrațiunea diarelor „Amicul Familiei“ și „Preotul Român“ în Gherla (Sz.-Ujvár. — Transilvania) alăturând la ele și o epistolă sigilată cu sigil străin, care în lăuntru să arete numele autorului, ear din afară să poarte devisă operatului.

Gherla, în 1 Octomvre 1883.

Administrațiunea diarelor
„Amicul Familiei“ și „Preotul Român“.

[604] 1—1